

N:o 60.

Ank. till Riksd. kansli den 21 april 1890, kl. 4 e. m.

Memorial, med förslag till voteringspropositioner i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut i frågor rörande anslagen under riksstatens femte hufvudtitel.

(1:a U. A.)

Sedan statsutskottet erhållit del af kamrarnes beslut i anledning af utskottets utlåtande n:o 6, angående regleringen af utgifterna under riksstatens femte hufvudtitel, får utskottet här nedan framställa de förslag till voteringspropositioner, hvartill berörda beslut funnits föranleda.

1:o.

Under anslagstiteln »undervisningsanstalter för sjöfart» hade Kongl. Maj:t hemställt:

att navigationsskolan i Strömstad måtte indragas vid utgången af augusti månad år 1890;

att femte hufvudtitelns anslag å 94,650 kronor till undervisningsanstalter för sjöfart måtte minskas med det till undervisnings meddelande åt lokomotivförareelever vid navigationsskolorna i Stockholm, Göteborg och Malmö samt ersättning tillsvidare med 100 kronor årligen till hvardera af föreståndarne vid nämnda skolor för besväret med lokomotivförareelevers inskrifning, pröfning m. m. anvisade anslagsbelopp af 1,800 kronor;

att Riksdagen måtte godkänna det statsrådsprotokollet bilagda förslag till stat för rikets navigationsskolor att tillämpas från och med år 1891, med förklarande:

Bih. till Riksd. Prot. 1890. 4 Saml. 1 Afd. 41 Häft.

1

att skolornas föreståndare och lärare i navigationsafdelningen skulle, då de uppnått 65 lefnads- och 35 tjensteår, vara förpligtade att med oafkortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjensten afgå, Kongl. Maj:t dock obetaget att låta med afskedet anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvades kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kunde finnas villig att i densamma kvarstå, samt

att föreståndare eller lärare i navigationsafdelningen, som i minst tre år lidit af lamhet, blindhet, döfhet eller vansinne, utan att anledning förefunnnes, att han kunde återvinna tjenstbarhet, måtte, sedan detta förhållande blifvit genom föregående undersökning vederbörligen utredt, kunna utan egen ansökning från tjensten skiljas mot åtnjutande under sin återstående lifstid af pension från allmänna indragningsstaten till belopp motsvarande innehafvande lön.

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 193) hade herr J. A. Johansson i Bastholmen föreslagit, att Riksdagen måtte öfverflytta det anslag, som till navigationsskolan i Strömstad hitintills utgått, åt en annan dylik skola, belägen i mellersta delen af Bohuslän.

I punkten 9:o af sitt ofvannämnda utlåtande hade utskottet hemställt:

a) att Kongl. Maj:ts förslag derom, att navigationsskolan i Strömstad måtte vid utgången af augusti månad år 1890 indragas, icke måtte vinna Riksdagens bifall äfvensom att herr J. A. Johanssons motion om samma skolas förflyttning måtte af Riksdagen afslås;

b) att, vid bifall till mom. a), Riksdagen måtte, med godkännande af Kongl. Maj:ts förslag om upphörande af undervisnings meddelande åt lokomotivförareelever vid navigationsskolorna i Stockholm, Göteborg och Malmö, medgifva, att det därför anvisade anslagsbelopp, 1,800 kronor, användes för andra navigationsskolornas behof, till följd hvaraf anslaget till undervisningsanstalter för sjöfart komme att vid sitt nuvarande belopp af 94,650 kronor bibehållas; samt

c) att Riksdagen måtte godkänna det vid utlåtandet såsom bil. C fogade förslag till stat för navigationsskolorna i riket att tillämpas från och med år 1891, med förklarande:

att skolornas föreståndare och lärare i navigationsafdelningen skola, då de uppnått 65 lefnads- och 35 tjensteår, vara förpligtade att med oafkortad lön såsom pension å allmänna indragningsstaten från tjensten afgå, Kongl. Maj:t dock obetaget att låta med afskedet anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma kvarstå; samt

att föreståndare eller lärare i navigationsafdelningen, som i minst tre år lidit af lamhet, blindhet, döfhet eller vansinne, utan att anledning före-

finnes, att han kan återvinna tjänstbarhet, må, sedan detta förhållande blifvit genom föregående undersökning vederbörligen utredt, kunna utan egen ansöknings från tjänsten skiljas mot åtnjutande under sin återstående lifstid af pension från allmänna indragningsstaten till belopp, motsvarande innehafvande lön.

Hvad utskottet i mom. a) och b) hemställt har af så väl Första Kammaren som Andra Kammaren bifallits. Beträffande åter mom. c) har af Första Kammaren utskottets hemställan bifallits med den ändring, att vid den af utskottet föreslagna stat för navigationsskolorna i riket tillades de bestämmelser, som under rubriken »Anmärkningar» införts i Kongl. Maj:ts förslag till stat för navigationsskolorna, nemligen:

Anmärkningar:

1:o) För föreståndare och lärare i navigationsafdelningen kan lönen efter 5 år höjas med 500 kronor för den förra och 250 kronor för den senare, samt efter 10 år ytterligare höjas med 500 kronor för föreståndaren och med 250 kronor för läraren.

Tiden för tillträde af ålderstillägg räknas från och med kalenderåret näst efter det, under hvilket den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd.

2:o) Beträffande lärares rätt till åtnjutande af de i staten uppförda löneförmåner gälla enahanda vilkor, som i sådant afseende finnas föreskrifna för föreståndare.

3:o) Utöfver det dem tillkommande arvode enligt stat skola de, som vid 1891 års ingång äro extra lärare i ångmaskinlära i navigationsafdelningen vid navigationsskolorna i Stockholm, Göteborg, Visby och Karlshamn, så länge de i denna lärarebefattning kvarstå, hvardera åtnjuta fyllnad i nu utgående arvodesbelopp med 300 kronor om året af anslaget till extra lärarekrafter.

Andra Kammaren har bifallit utskottets hemställan i detta mom. med uteslutande af sista delen, börjande med orden »att föreståndare» och slutande med ordet »lön»; hvarjemte kammaren beslutit, att vid den af utskottet under bilagan C föreslagna stat för navigationsskolorna i riket skulle, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit, fogas följande, äfven af Första Kammaren beslutade tillägg:

Anmärkningar:

1:o) För föreståndare och lärare i navigationsafdelningen kan lönen efter 5 år höjas med 500 kronor för den förra och 250 kronor för den senare, samt efter 10 år ytterligare höjas med 500 kronor för föreståndaren och med 250 kronor för läraren.

Tiden för tillträde af ålderstillägg räknas från och med kalenderåret näst efter det, under hvilket den stadgade tjänstaldern blifvit uppnådd.

2:o) Beträffande lärares rätt till åtnjutande af de i staten uppförda löneförmåner gälla enahanda vilkor, som i sådant afseende finnas föreskrifna för föreståndare.

3:o) Utöfver det dem tillkommande arfvode enligt stat skola de, som vid 1891 års ingång äro extra lärare i ångmaskinlära i navigationsafdelningen vid navigationsskolorna i Stockholm, Göteborg, Visby och Karlshamn, så länge de i denna lärarebefattning kvarstå, hvardera åtnjuta fyllnad i nu utgående arfvodesbelopp med 300 kronor om året af anslaget till extra lärarekrafter.

Kamrarne, som beträffande mom. c) i öfrigt fattat sammanstående beslut, hafva sålunda rörande sista stycket deraf, börjande med orden »att föreståndare» och slutande med ordet »lön», fattat skiljaktiga beslut, i det att Första Kammaren bifallit utskottets hemställan, under det att Andra Kammaren beslutit utesluta berörda del af momentet.

Då denna fråga emellertid är af beskaffenhet, att någon sammanjemkning af kamrarnes skiljaktiga beslut icke torde vara möjlig, samt densamma ej heller lära böra afgöras medelst gemensam omröstning, har frågan följaktligen enligt utskottets åsigt förfallit; hvilket utskottet härmed får för Riksdagen

anmäla.

2:o.

Kongl. Maj:t hade föreslagit Riksdagen att för byggande af *en pansarbåt af »Sveas» cert* bevilja ett belopp af 2,868,000 kronor och deraf till utgående på extra stat för år 1891 anvisa 868,000 kronor.

Uti en inom Första Kammaren väckt motion hade herr Mankell yrkat, bland annat, att Riksdagen icke måtte bevilja anslag till den ifrågasatta tredje pansarbåten af Sveas cert, men i stället bevilja 400,000 kronor till byggande af en mindre pansarbåt af beskaffenhet, som i motionen närmare angäfvos.

I punkten 12:o af sitt ofvannämnda utlåtande hade utskottet hemställt:

a) att Riksdagen, med afslag å herr Mankells motion i denna del, måtte till en pansarbåt af Sveas cert bevilja 2,868,000 kronor och deraf på extra stat för år 1891 anvisa 500,000 kronor;

b) att herr Mankells motion, i hvad den afsäge anvisande af 400,000 kronor till en mindre pansarbåt, icke måtte af Riksdagen bifallas.

Hvad utskottet hemställt har af Första Kammaren bifallits, hvaremot Andra Kammaren beträffande mom. a) afslagit såväl utskottets hemställan som Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, men angående mom. b) bifallit utskottets hemställan.

Då alltså kamrarne beträffande utskottets hemställan i mom. a) fattat skiljaktiga beslut, måste deri förekommande fråga afgöras medelst gemensam

omröstning; och får utskottet i sådant afseende föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen, med afslag å herr Mankells motion i denna del, till *en pansarbåt af Sveas cert* beviljar 2,868,000 kronor och deraf på extra stat för år 1891 anvisar 500,000 kronor; röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen afslagit såväl utskottets hemställan som Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning.»

3:o.

Till *anskaffande af en 2:dra klassens kanonbåt* hade Kongl. Maj:t på extra stat för år 1891 äskat 244,000 kronor.

Uti ofvannämnda motion hade herr Mankell föreslagit, bland annat, att Riksdagen icke måtte bevilja anslag till den ifrågasatta obepansrade kanonbåten af andra klassen.

I punkten 13:o af sitt utlåtande hade utskottet hemställt, att Riksdagen, med afslag å herr Mankells motion i denna del, måtte till *anskaffande af en 2:dra klassens kanonbåt* på extra stat för år 1891 anvisa 244,000 kronor.

Hvad utskottet hemställt har af Första Kammaren bifallits, hvaremot Andra Kammaren afslagit utskottets hemställan, i hvad den afsåg Kongl. Maj:ts framställning i ämnet, men bifallit i öfrigt nämnda hemställan.

Då frågan alltså måste afgöras medelst gemensam omröstning, får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att Riksdagen, med afslag å herr Mankells motion i denna del, till *anskaffande af en 2:dra klassens kanonbåt*, på extra stat för år 1891 anvisar 244,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen afslagit utskottets hemställan, i hvad den afsett Kongl. Maj:ts framställning i ämnet, men bifallit i öfrigt nämnda hemställan.

4:o.

Till anskaffning af *artillerimateriel* hade Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1891 bevilja 770,550 kronor.

I punkten 14:o af sitt utlåtande hade utskottet hemställt, att till anskaffning af *artillerimateriel* ett belopp af 336,000 kronor måtte på extra stat för år 1891 anvisas.

Hvad utskottet hemställt har af Första Kammaren bifallits, hvaremot Andra Kammaren, med afslag å utskottet hemställan, bifallit det yrkande, som framstälts af herr L. Jönsson m. fl. i deras vid punkten fogade reservation, eller att till anskaffning af *artillerimateriel* ett belopp af 200,000 kronor skulle på extra stat för år 1891 anvisas.

För denna frågas afgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som vill, att till anskaffning af *artillerimateriel* ett belopp af 336,000 kronor på extra stat för år 1891 anvisas, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har till anskaffning af *artillerimateriel* ett belopp af 200,000 kronor på extra stat för år 1891 anvisats.»

Stockholm den 21 april 1890.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.